

ကျဲရမယ့် သင့်ရဲ့ကြမ္မာ

“ဘဝနေနည်း သုတ ရှာမှီးသူဟာ ကြားမြင် သုတနှင့် ပြည့်စုံသူ တစ်ယောက် ရှိတဲ့ နေရာကို ကြီးစွာ လုံ့လပြုပြီး မရောက် အရောက် သွားရမယ်”။

ကဿပမြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်က ရဟန်းတစ်ပါးရှိဖူးတယ်။ ပကတိသဘောအရ ဝုတင် အကျင့်တွေကျင့်၊ ဝိနည်းလေးစားပြီး သီလရှိတယ်။ တစ်နေ့မှာ အခြားရွာက မထေရ်တစ်ပါး သူ့ကျောင်းကို ကြွလာတယ်။ နောက်ကြုံ မထေရ်ကို ကျောင်းဒကာက ဆွမ်းကျွေး လှိုက်လဲ့ပျူငါ ပြုတဲ့အခါ စဉ်းစားတယ် 'အယံ ကုဋ္ဌမ္မိကော ပရိဘိန္နော၊ သစာယံ ဘိက္ခု ဣမသ္မိံ ဝိဟာရေ ဝသိဿသတိ၊ န မံ ဝေသ ကိသ္မိစ္ဆိ ဂဏယိဿတိ = ငါဒကာတော့ သူဖက်ကို ပါနေပြီ။ ဒီကိုယ်တော် ဒီကျောင်းမှာ ဆက်နေရင်တော့ ဒီဒကာ ငါ့ကို ထည့်တောင်တွက်မှာ မဟုတ်တော့ဘူး'လို့ စဉ်းစားပြီး နောက်ရောက် ကိုယ်တော်နှင့် သူဒကာ ရင်းနှီး မသွားအောင် အဆက်ဖြတ်ထားတယ်။ ဧည့်ကိုယ်တော် မကြာခင် ထွက် သွားအောင် လုပ်ဖို့လည်း အကွက်ချောင်းနေတယ်။

ညနေမှာ ကျောင်းကို ဒကာ ရောက်လာပြီး အရုဏ်ဆွမ်းစား ပင့်တယ်။ ဧည့်သည် ကိုယ်တော်ကို မေးတဲ့အခါ 'ဒီဘုန်းကြီးက အစောကြီး ကျိန်းတယ်။ သူက လူနဲ့ သိပ်စကား မပြောဘူး။ အခန်းထဲမှာ ဘာလုပ်နေတယ် မသိပါဘူး'လို့ မနှစ်မြို့တဲ့ဟန်နဲ့ ကွယ်ရာမှာ သူဒကာကို ပြောပြီး တွေ့ခွင့် မရအောင် လုပ်ထားလိုက်တယ်။ နောက်နေ့ နံနက် ကျောင်း ဒကာအိမ်ကို အရုဏ်ဆွမ်းစား သွားတဲ့အခါ ဌာနေ ရဟန်းဟာ နောက်ရောက် မထေရ်ကို မနိုးဘဲ တိတ်တိတ်ကလေး အိပ်ရာက ထသွားတယ်။ 'ဧည့်သည် ကိုယ်တော်ကော ဘုရား'လို့ ဒကာက မေးတဲ့အခါ 'ကိုယ့်ဒကာ မိသားစုမို့ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောရအုံးမယ်။ ဒီကိုယ်တော် မနေ့က ခင်ဗျာအိမ်မှာ အစားကောင်းတွေ စားလာလို့ အိပ်နေလိုက်တာ သုံးနေတာပဲ။ ဒီမနက် နှိုးလို့တောင် မရဘူး။ အုန်းမောင်းလည်း ထိုးတယ်။ အခန်းတံခါးကို လည်း ခေါက်တယ်။ မနိုးဘူး။ ဒါနဲ့ ထားပစ်ခဲ့ရတယ်'လို့ ပြန်ပြောလိုက်တယ်။ ဒါပေမယ့် --

နောက်ရောက် ဧည့်သည်မထေရ်ဟာ သာမန် မဟုတ်ဘူး။ တကယ့် ဝုတင်ဆောင် ရဟန္တာကြီး။ သို့တစေ အဲဒီ အညတရ ရဟန်းက ခန့်မှန်း မြော်မြင်နိုင်တဲ့ ပညာ မရှိတော့ ဧည့်သည် မထေရ်ရဲ့ အရည်အချင်းကို မသိရှာဘူး။ ဝုတင်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်ကိုပင် မသိရ ကောင်းလားလို့ မေးစရာရှိတယ်။ ဘယ်သိပျံမလဲ။ တကယ့် ဝုတင်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ မိမိရဲ့ အကျင့်ကို သူတစ်ပါး မသိအောင် နေတာကိုး။ အဲဒီလို နေတာကို စာလို ဝုတင်-

အပွိုရွာလို့ ခေါ်တယ်။ ဒီဝေါဟာရကို နားလည်အောင် ပြောရရင် အကျင့်မြတ်ကို မကြားပါ ခြင်းလို့ ဆိုနိုင်အံ့ ထင်ပါရဲ့။

ဝုတင်အပွိုရွာကို သရုပ်ဖော်တဲ့ ကျမ်းဂန်လာ ဖြစ်ရပ်တွေက အတုယူစရာ ကောင်း လှပါတယ်။ သုသာန် ဝုတင်ဆောင် မဟာကုမာရ မထေရ်ဟာ အနှစ် ၆၀-သုသာန်မှာ ဝုတင် ဆောက်တည်ခဲ့ပေမဲ့ ဘယ်သူမှ မသိခဲ့ဘူးတဲ့။ 'သုသာန်မှာ နှစ် ၆၀-ကြာ၊ မပြတ် မလပ် နေထိုင်ခဲ့တဲ့ ငါ၊ ငါမှ တစ်ပါး မည့်သူမျှ မသိ၊ ဩ .. မြင့်မြတ်တဲ့ ဝုတင်ဆောင် မထေရ်မြတ်ကြီး ဖြစ်ပါ၏' လို့ ကျမ်းဂန်မှာ စာတင်ခံရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ထူးကြီးပါ။ သီဟိုဠ်ကျွန်းက စေတီယတောင်မှာ ညီအစ်ကို ရဟန်းနှစ်ပါး သီတင်းသုံးကြသတဲ့။ တစ်နေ့ ညီငယ်ဖြစ် သူက ဒါယကာ တစ်ယောက် လာလူတဲ့ ကြံပိုင်းလေးကို ယူလာရင်း နောင်တော် မထေရ် ကို သုံးဆောင်ပါအုံး ဘုရားလို့ လျှောက်တယ်။ 'နေပစေတော့'လို့ နောင်တော်က ငြင်း တယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ နောင်တော် မထေရ်ဟာ ဆွမ်းဘုဉ်း ပေးပြီးလို့ ခံတွင်းသုတ် သင် နေတဲ့ အချိန်။ ဒီတော့ ညီတော်က 'နောင်တော် ဧကာသနိက (တစ်ထိုင်တည်းနဲ့ အပြီးစား တဲ့) ဝုတင်ကို ဆောက်တည်နေပါသလားလို့ မေးတယ်။ နောင်တော်က ခဏစဉ်းစားရင်း 'အင်း ကြံပိုင်းကို စားကြည့်သေးတာပေါ့။ ယူခဲ့လေ'လို့ ညီတော်ပြောတဲ့ ဝုတင်ကို မိမိ ဆောက် တည်နေကြောင်း ညီတော်ကို မသိစေချင်တာနဲ့ အနှစ်ငါးဆယ် ဆောက်တည် ထားတဲ့ ဝုတင်အကျင့်ကို ဖျက်ပြီး စကားလွှဲပြီး ပြောလိုက်တယ် (အံ-ဋ္ဌ ၁၊ ၅၉)။

သူတော်ကောင်း အစစ်ဟာ မိမိ ဝုတင်ကျင့်နေတာကို လူတွေ၊ အထူးသဖြင့် မိမိကိုကြည့်ညှိ နေတဲ့လူတွေ သိအောင် လုပ်ပြလေ့ မရှိပါဘူး။ အကျင့်မြတ်ဆိုတာ မိမိ အတွက်ပဲ မဟုတ်လား။ မိမိကို အထင်ကြီးအောင် သူတစ်ပါးကို အထင်သေးအောင် ရည် ရွယ်ချက်နှင့် ဝုတင် ကျင့်ပြတာမျိုးက အကျင့်စစ်မှ မဟုတ်ဘဲ။ ကျမ်းဂန်မှာ အဲဒီလို လုပ် တာကို မာယာ(လှည့်ပတ်တာ) သာဠေယျ (ကောက်ကျစ်တာ)လို့ ခေါ်တယ်။ လူရှေ့မှာ ငြိမ်ဆိတ်ဆိတ် မျက်စိကိုမှိတ် ဘုရားလို့ နေပြုပြီး စိတ်ထဲက ဣဿာ(မနာလို) မစ္စရိယ (ဝန်တို) လွှမ်းမိုးနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးပေါ့။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်မျိုးဟာ 'မုဇ္ဇေသု လဘတေ လာဘံ = လူ ပြိန်းတွေနဲ့ ပေါင်းရင် ဘုန်းကြီး လာဘ်ရွှင်တယ်' ဆိုတာကို ကောင်းကောင်း နားလည်တဲ့ လူတွေဖြစ်တယ်။

သီဟိုဠ်ခေတ်က သေသောက်ကြူး (အရက်သမား) တစ်ယောက်ဟာ မထေရ် တစ် ပါးနဲ့ တွေ့ပြီး ဘုန်းကြီး ဝတ်တယ်။ မထေရ် နောက်က လိုက်ရင်း ရွာတစ်ရွာ ရောက်တော့ ဒကာလင်မယား နှစ်ယောက် ဆောက်လုပ်ထားတဲ့ သင်္ခမ်းကျောင်းငယ်မှာ သီတင်းသုံး နေရစ်တယ်။ ပရိယတ္တိ (ဗုဒ္ဓဟောကြားတဲ့ ကျမ်းဂန်စာပေ)ကို ကောင်းစွာ မသင်ကြားခဲ့ရ ရှာတဲ့ ဒီတောထွက် (ပုဗ္ဗပဗ္ဗဇိတ = အရွယ်လွန်မှ ဘုန်းကြီး ဝတ်လာသူ) ကိုယ်တော်ဟာ

သဒ္ဓါတရား အားကောင်းပြီး အသိပညာနည်းတဲ့ ဒကာလင်မယား အထင် ကြီးအောင် နည်းမျိုးစုံနဲ့ ကြိုးစားတယ်။ ဒကာ လင်မယားခမျာ တောထွက်ကို ကြည့်ညှိပြီး အမှား ဆုံး မတာကို ခံယူမိတဲ့အတွက် မင်းပြစ် မင်းဒဏ်လည်း သင့်ခံရ၊ သေလွန်တဲ့ အခါလည်း ငရဲသို့ ရောက်ရတယ်။ ပညာမဲ့ ဘုန်းကြီးရဲ့ မာယာ သာဓဇယုကြောင့် ကိုးကွယ်သူတို့ ဒုက္ခ ရောက်ရပုံကို စပ်မိလို့ ပြောပြလိုက်တာပါ။

ဤဖြစ်ရပ်ပါ ကျောင်းဒကာက လူဆင် (ဆင်လိုလူ၊ ဒါဆို ဒါပဲ၊ ဟိုဟာကို ဟင့်အင် ဆိုတဲ့ လူမျိုး)တော့ မဟုတ်ဘူး။ အမြော်အမြင် ရှိတယ်။ မိမိကိုယ်တော်ကိုလည်း ကောင်း ကောင်း ဆွမ်းပြုစုတယ်။ အဲဒီနောက် ဆွမ်းဟင်းလျာတွေကို ကောင်းစွာ ပြင်ဆင်ပြီး 'ဦး ဇင်းဘုရား၊ ဧည့်ကိုယ်တော်က ခရီးပန်းလာလို့ မနီးတာဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ဒီဆွမ်းဟင်းတွေ ကို ထည့်ယူသွားပြီး ကျွေးပါဘုရား'လို့ ဆရာကိုယ်တော်ကို လျှောက်တယ်။ ကိုယ်တော် ကလည်း ပေါ်တင်ကြီးတော့ မငြင်းပါဘူး။ သပိတ်ထဲထည့်ပြီး ဧည့်သည်အတွက် ဆွမ်း ဟင်းတွေကို သယ်ယူခဲ့တယ်။ ပြဿနာက ဒီကစပြီး ပိုကြီးကျယ်သွားခဲ့တာပဲ။

သယ်ယူလာရင်းနဲ့ အညတရ ရဟန်း စဉ်းစားလိုက်ပုံ 'သစေ သော ဘိက္ခု ဣမံ ပါယာသံ ပိဝိဿတိ၊ ဂီဝါယံ ဂဟေတွာ နိက္ကမိယမာနောပိ န ဂမိဿတိ = ဒီရဟန်းကြီး ဒီလို အစား ကောင်းကောင်းကို စားမိပြီးရင် ဒီကျောင်းက ကန်ထုတ်တောင် ထွက်မှာ မဟုတ်တော့ဘူး' တဲ့။ ဒါနဲ့ လူသူ မသိအောင် လက်စဖျောက်တဲ့ အနေနှင့် မီးလောင်မြေ တစ်နေရာမှာ ကျင်းတူးပြီး သပိတ်ထဲက ဆွမ်းတွေအားလုံး မြေမြှုပ်ပစ်ခဲ့တယ်။ ကျောင်း ကို ရောက်တော့ ဧည့်သည်ရဟန်းကို မတွေ့ရတော့ဘူး။ ဒီတော့မှ စောစောက ဣဿာ မစ္ဆရိယစိတ် မွန်နေတာတွေ ပျောက်သွားပြီး ငါလုပ်ခဲ့တာကို သူသိလို့ ထွက်သွားတာ၊ ရဟန္တာဖြစ်မှာပဲလို့ မိမိ လုပ်ခဲ့တာအပေါ် ရင်ထုမနာဖြစ်တယ်။ 'ဩ ငါဟာ တကယ့် ပညာ ရှင် ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် အတူတူ နေခဲ့ရပေမယ့် မိမိမပိုင်တဲ့ ကျောင်းစုတ်ကို ရဟန္တာ အရှင်မြတ်က မိမိထံက လုယူမှာကို ကြောက်လို့ ရဟန္တာကို ပြစ်မှားမိပြီ'။

အမြော်အမြင် ရှိသူဟာ ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးနဲ့ တစ်ခဏလောက် တွေ့လိုက်ရရင် အသိပညာရယူဖို့ အဆင်သင့် ဖြစ်သွားတယ်။ ဟင်းအရသာကို လျှာက သိသလိုပဲ (နီတိ ကျမ်း)။ ရဟန္တာကို ပြစ်မှားမိတဲ့ ဒီအညတရ ရဟန်းဟာ ကွယ်လွန်တဲ့အခါ ငရဲ ရောက်ရတဲ့ အပြင် ဘဝပေါင်းများစွာ ဆင်းရဲတဲ့ ဘဝမှာ ဖြစ်ရတယ်။

ဂေါတမဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ပွင့်တော်မူတဲ့အခါ ကောသလတိုင်းက တံငါရွာတစ်ခုမှာ မွေးဖွား လာတယ်။ ကံစေတဲ့ကလေး။ ဒီကလေးရဲ့ အကုသိုလ်ကြောင့် ဒီကျေးရွာ မီးလောင် ရေ လှမ်းတယ်။ မိခင် ဒုက္ခရောက်တယ်။ ဒါနဲ့ မွေးပြီးတဲ့အခါ မိခင်က လက်ထဲ ခွက်တစ်ခု ထည့်ပေးခဲ့ပြီး စွန့်ပစ်တယ်။ ထူးခြားချက်က ဒီသူငယ်က ဒီဘဝမှာ ရဟန္တာဖြစ်မယ့် ကု

သိုလ်ထူး ရှိနေတယ်။ ဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးက မည်သည့် နည်းနှင့်မျှ ရဟန္တာမဖြစ်ဘဲ အသက် မသေနိုင်ဘူးလို့ ကျမ်းဂန်မှာ ဆိုတယ်။ အသက် ခုနစ်နှစ် အရွယ်မှာ ကျီးကန်း ငှက်လို အမှိုက်ပုံထဲက အစားအစာကို ရှာစားနေခိုက် အရှင်သာရိပုတ္တရာနှင့် တွေ့တယ်။

အရှင်မြတ်က 'ဟေ့ .. ကောင်လေး၊ လာစမ်းပါအုံး' ဆိုတော့ ရောက်လာပြီး အရှင် မြတ်ကို ရှိခိုးပြီး ထိုင်နေတဲ့အခါ အရှင်မြတ်က ဇာတိရပ်ရွာ မိဘတွေကို မေးတယ်။ ဒီ ကောင်လေးက ဖြစ်ရပ်စုံ ပြောတဲ့အခါ အရှင်မြတ် ကသနား ကရုဏာ ဖြစ်ပြီး 'ဒါဖြင့် မင်း ကိုရင် လုပ်မလား'လို့ မေးတယ်။ 'တပည့်တော်လိုကောင်ကို ဘယ်သူက သင်္ကန်းစည်းပေး မှာလဲဘုရား' ဆိုတော့ အရှင်မြတ်ကြီးက 'ငါ စည်းပေးမှာပေါ့'လို့ ဆိုတယ်။ ဒါနဲ့ ကျောင်း ကို ခေါ်သွားပြီး ဆံပင်ရိတ်၊ ရေချိုးပေးပြီး သင်္ကန်း စည်းပေးထားလိုက်တယ်။ အသက် နှစ်ဆယ် ပြည့်တဲ့အခါ ရဟန်းပြုပြီး လောသကတိဿ မထေရ် ဖြစ်လာတယ်။ ဆွမ်းခံလို့ မရဘူး။ လာဘ်လာဘ အလွန် နည်းပါးတယ်။ တစ်ချိန်မှာ ဝိပဿနာတရား ပွားများရင်း ရဟန္တာ ဖြစ်သွားတယ်။

ထူးခြားတာက ရဟန္တာဖြစ်ပေမဲ့ ဆွမ်းခံလို့ မရဘူး။ နေ့တိုင်း ဆွမ်းဝအောင် မစားရ၊ ကောင်းကောင်းလည်း မစားရတာကြောင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုမယ့် နေ့ကို ရောက်လာတယ်။ ဘဝဆုံးမယ့် နေ့မှာ အရှင်သာရိပုတ္တရာဟာ အရှင်လောသကတိဿနဲ့ အတူ ဆွမ်းခံ ဝင်တယ်။ ဒီနေ့မှာ အရှင်သာရိပုတ္တရာလည်း လက်အုပ်ချီ ကန်တော့တာတောင် မခံရဘူး တဲ့။ ဒါနဲ့ အရှင်သာရိပုတ္တရာက လောသကကိုပြန် ခိုင်းပြီး တစ်ပါးတည်း ဆွမ်းခံထွက် တယ်။ အရှင်သာရိပုတ္တရာက မိမိကို လှူလို့ကျန်တဲ့ ဆွမ်းဟင်းတွေကို အရှင်လောသကထံ သွားပြီး လှူခိုင်းတယ်။ ဖြစ်ရပုံက အရှင်လောသကထံ ဆွမ်းဟင်း ယူလာသူတွေ လမ်းမှာ တင် မေးပြီး ကိုယ်ဟာကိုယ် စားမိလိုက်လို့ အရှင် လောသကဆီ မရောက်ဘူး။

ကျောင်းကိုပြန်ရောက်တော့ အရှင်သာရိပုတ္တရာက အရှင်လောသကကို ဆွမ်းဘုဉ်း ပေးပြီးပြီလားလို့ မေးတော့ နောက်တော့ ဘုဉ်းပေးရမှာပေါ့ ဘုရားလို့ ဆိုတယ်။ ဆွမ်း မဘုဉ်းပေးရသေးမှန်း သိသဖြင့် အရှင်သာရိပုတ္တရာဟာ ကောသလ နန်းတော် သွားပြီး စတုမဓ အလှူခံပြီး သပိတ်ကို ကိုင်ပြီး ကျွေးမှသာ ဝအောင် စားနိုင်တယ်။ ဒီနေ့မှာပဲ အရှင်လောသက ပရိနိဗ္ဗာန်စံတယ်။ မြတ်ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင် သဂြိုဟ်စာပုဒ် ပြုပေးပြီး ဓာတ် တော်တွေကို စေတီ တည်ထားပါသတဲ့ (ဇာ-ဋ္ဌ ၁၊ ၂၅၅)။ □